

形容词中构成副词: ကရ ~ နိုင် 注意地 / စဉ်ကမ်: ~ ကျ 有秩序地 / ထိတ ~ သိတ 静悄悄地
 တကတ အ၊ <d-g-de:> 咳, 真是!(表示不满的语气): ~ ပိုးကလ္လာတော်မှုလိုက်တာ၊ ခံမခဲ့နိုင်ဘူး။ 咳! 这雨下个没完没了! / ~ တော်အရေးရှုရင်ခေါ်လို့ရတာ။ 你(指她的丈夫)这人可真是的, 有事叫也叫不来。
 တကတမဲ့ အ၊ <d-g-de: hma' be:> 咳, 真是的!(表示不满情绪, 语气比 တကတ 强烈): ~ မခိုင်တာတွေပြောနေတယ်။ 真是的! 你尽东拉西扯。
 တကာ န၊ <d-ga> ①男施主, (男性)布施者 ②(和尚对男人的称呼)施主 ③(加于名词后表示)所有的, 到处: နိုင် ~ 国际 / လူ ~ သိသည်။ 尽人皆知。 / နေရာ ~ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ 到处可见。
 တကာခံ က၊ <d-ga khan> 做东道主, 请客: ရှုပ်ရှင်လက်မှတ်အတွက်ကျော် ~ ပါမယ်။ 我出电影票钱。 / ဒီတရီတော့ကျော် ~ ပါရမေ။ 这次就让我请客吧。
 တကာမ န၊ <d-g-ma> ①女施主, (女性)布施者 ②(和尚对女人的称呼)女施主
 တကာဥုံ န၊ <d-ga u' ba/d-ga u' pa> 施主
 တကား ဗ၊ <d-ga:> 放在句子后或放在主语后, 表示惊奇、感叹, 相当于汉语的“啊”: ကောင်းလုပါ ~ ။ 真好啊! / လွှတ်လပ်ရော်တုနိုင်းကားကြီးမြတ်လွှာ ~ ။ 独立多么可贵啊!
 တကူ န၊ <d-gu> = တံကူ
 တကူကူ က၊ <t-kp gu> (斑鸠等)咕咕地(叫)
 တကူမြို့ န၊ <d-gu myet> 【植】一种芒须草 Andropogon Apricus
 တကူးတက ကော် <d-gu: d-ga'> 专门, 特地, 专程: ဤကိစ္စိုး ~ ပေးမြန်းဘို့မလိုပါ။ 此事无须专门询问。/ လုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ~ ပြောချင်လိုခေါ်ပျေားကိုခေါ်တာပါ။ 想专门谈谈工作, 所以才请你来的。
 တကူးတကနဲ့ ကော် <d-gu: d-gan'> 专门, 特地, 专程: ~ သူး ရောက်ကြီးဆိုသည်။ 专程前往迎接。
 တကဲ့တကဲ့ ကော် <d-ge' d-ge'> 渐渐地, 慢慢地: တခါထဲသို့ ကူးသယ်ပို့တယ်ရမယဲ့ ~ စီသယ်ရတယ်ပဲ့။ 一下子怎能搬完呢, 得一点一点地搬!
 တကဲ့ ကော် <d-ge: ge:> 摆出要……的样子, 准备……, 跃跃欲试地: ထွက်ပြေးမယ် ~ လုပ်သည်။ 准备逃跑。/ ရိုက်မယ် ~ လုပ်နေတယ်။ 摆着架势要打人。
 တကော်ကော် ကော် <d-gaw gaw> (鸡)咯咯地叫;(喷呐声)呜哇呜哇: ကြိုက်တွေ ~ အောင်နေတယ်။ 鸡咯咯地叫个不停。/ နဲ့ ~ မြှုပ်နေတာပဲ။ 喷呐呜里哇拉地吹着。
 တကော် န၊ <d-gaut> = တံကော်
 တကော်ကော် ကော် <d-gaut gaut> 紧紧地(跟着): ခွေးဖြေးလေးတကော်သည့်သူ့နောက်မှ ~ လိုက်လာသည်။ 一只小白

狗紧跟在他身后。

တကောင်တကောင် နား <d-gaun d-gaun> ①一只只: ထိုင်ငါးကြိုးတွေ ~ ဟောမီလောက်ရှိတယ်။ 一只只海豚都有那么大。②(贬)相互, 互相: ဘယ်လိုလိုကြမည်နည်းဟဲ ~ တိုင်ပုံးကြသည်။ (他们)互相商量要怎么办。

တကောင်ကြုံ န၊ <d-gaungy wet> 无依无靠的人, 单身汉, 孤身, 孤立的人

တကောင်ကြုံကြုံတမျက်နှာ န၊ <d-gaun gywett-myet hna> = ဝကောင်ကြုံ / လူဟာလောကမှာ ~ အဖြစ်နေတာမဟုတ်။ 人在世界上并不是孤立生活的。

တကောင်တမို့ န၊ <d-gaun t-myi:> 某一只, 某一条,(谑)一个(人): ဘယ်ရောက်နေကြပါလိမ့် ~ မှမတွေပါလား။ 都到哪儿去了, 怎么连个人影儿也看不见啊! / ဝားစရုံးတော့လူ ~ မျှပေါ်မလာတော့ဘူး။ 有吃的都来了, 一要到干活连影儿都看不见。

တကောင်း န၊ <d-gaun:> 凉水瓶(陶制或玻璃制): ချေ ~ 陶制冷水瓶 / ဖော်း ~ 玻璃冷水瓶

တကိုင်လေးသစ် န၊ <d-gain lei: dhit> 茶杯口粗细的东西: ~ ရှိသောဖိုးစည်း 茶杯口粗的秧苗把儿 / ~ မူတုတ်သော ခြော်းတကောင် 一条茶杯口粗的大蛇

တကုၢ် နား <d-ge'> ①真的, 在真的: ~ ဓာတ်ဗူးပါ။ အတူမဟတ်ဘား။ 是真的热水瓶, 不是假的。②不寻常的: ဤတိုက်စစ်သည်သာမန်တိုက်စစ်မဟုတ်။ ~ တိုက်စစ်ဖြစ်ပေသည်။ 这不是一般的战斗, 是一次不寻常的战斗。/ ~ လူ 真的人(与假人相对); 了不起的人

တကုၢ်ကို ကော် <d-ge' ko> 真正, 实在, 确实: ~ မသိဘူး။ 真的不知道。/ ~ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ 在实很好。

တကုၢ်တကုၢ် ကော် <d-ge' d-ge'> 真正地, 一定: ပြောတော့သာလွယ်တာ ~ လုပ်တော့မလွယ်လှုဘူး။ 说容易, 实际做起来并不太容易。

တကုၢ် ကော် <d-ge> 真实地, 在实: ~ သွားကြည့်ချင်တယ်။ 真的想去看。/ ~ ပြောတာ။ 说真的。/ ~ လား။ 真的吗?

တကုၢ်စိစ် ကော် <d-ge sin zit> 其实, 事实上: ~ မိတ့လူမရှိဘူး။ 其实没有一个人知道。

တကုၢ်တန္တိ ကော် <d-ge tan du'> = အကုၢ်တန္တိ

တကုၢ်တန္တိ ကော် <d-ge dan:> 真实地, 在实地: ~ ကောင်းမွှေ့တဲ့အကြံ့ဗြာက်တဲ့ပါပဲ။ 真是个好主意。

တကုၢ်လို့ ဘဲ <d-ge lo'> 假使, 假设, 如果, 倘若: ~ ခင်ဗျားသွားယင်ကျော်လဲသွားမယ်။ 如果你去, 我也去。

တကုၢ်လို့များ ဘဲ <d-ge lo' mya:> = တကုၢ်လို့

တကုၢ်အဟုတ် ကော် <d-ge a-hout> 真实地, 果然如此: ~ ပြောတာ။ 不是骗你, 是真的。

တကုၢ်ကောင်း I ကော် <d-go gaun:> 为了私利, 为了个人: